

zator i inicijator ovog koncerta bio je pokojni dr. Petar Zdravko **Blajić**, sužupnik i dirigent konkatedralnog zbora u istoj župi. Posljednjih nekoliko godina nastavio je sa osmišljavanjem i organizacijom ovog koncerta župnik-moderator don Božo Delić.

Gotovo svake godine na ovom se koncertu mogu čuti drugi napjevi i nove skupine iz raznih dalmatinskih župa. To je dokaz bogate glazbene i liturgijske tradicije koja je u ovim krajevima bila njegovana stoljećima. Dobar dio napjeva još je uvijek sačuvan u liturgiji te ga je prihvatio i puk (pa i mladi svijet koji se pomalo uključuje u pučke pjevačke skupine). Dio napjeva, nažalost, umire pod poplavom navodno prikladnijih pjesama šansonjerskog tipa ili općenito pod trendom potpunog gubitka liturgijske glazbene prakse po našim župama. Vjernički puk u Dalmaciji bio je veoma dobro liturgijski odgojen. Svi pučki napjevi imaju originalne liturgijske tekstove (ili prepjevane liturgijske tekstove), a po svom glazbenom ustroju veoma su prikladni za izvođenje i puka i zbora (često dijagonalni, antifonalno oblikovani tako da pjevanje predvode solisti ili zbor, a zatim se uključuje puk). Neki splitski zborovi (katedralni, konkatedralni i dr.) nastoje u svoje, inače klasične repertoare, uključiti i neke (obrade) starih pučkih napjeva (primjerice veoma lijep korizmeni splitski pučki napjev *O biči preljuti*, napjeve u pokojničkom bogoslužju, *Litanije za križem* u procesiji Velikog Petka i sl.). Praksa pokazuje da puk veoma lijepo prihvaća ove napjeve, te da zajedno sa zborom skladno sudjeluje u pjevanju.

Tradicionalna smotra pučkoga crkvenog pjevanja *Puče moj*, prilika je da se ovi napjevi ožive, snime i zabilježe, objave njihove obrade (npr. u *Svetoj Ceciliji*) aktivnije puste u liturgijsku praksu, jer su oni doista i tekstem i glazbom liturgijski. Osim toga, pučki crkveni napjevi u sebi nose neprocjenjivo blago glazbenog izražavanja čovjeka iz puka, vjernika i kršćanina, koji Bogu posvećuje ono najljepše – svoju pjesmu.

Zahvaljujemo zauzetim organizatorima i sudionicima i nadajmo se da će se i slijedeće godine održati koncert *Puče moj*, no slijedeći put uz veću pozornost etnomuzikologa i crkvenih glazbenika koje bi ovakvi sadržaji svakako trebali zanimati.

Pučkoj smotri crkvenog pjevanja prethodili su korizmeni koncerti u katedrali sv. Dujma koje su priredili 19. ožujka 1998. godine Muški gradski zbor *Brodosplit* pod ravnanjem Vlade **Sunka**, te 2. travnja Muški vokalni ansambl *Chorus Spalatenensis* pod ravnanjem Drage **Bubala** uz orguljsku pratnju Rozarije **Samodol**.

Vokalni ansambl ss. Milosrdnica i njihovih aspirantica izveli su za blagdan Blagovijesti (naslovnika njihove Provincije) koncert *Ave Maria* 22. ožujka u crkvi sv. Ante na Poljudu pod ravnanjem s. Mirte **Škopljanac-Mačina** uz orguljsku pratnju s. Violete **Jukić**.

Uskrсни koncert u Crkvi Gospe od Zdravlja priredio je *Chorus Spalatenensis*, 13. travnja pod ravnanjem Drage **Bubala**.

Ivica **Žižić**

OSVRT NA KONCERTE - SUDAMJA 98. - SPLIT

Kiklus koncerata uz *Sudamju 98* ponudio je osam iznimno zanimljivih i vrijednih glazbenih večeri. Njihovu raznovrsnost i dinamičnost izmjenjivanja ostvario je znalački osmišljen redoslijed: nastupili su zborovi, instrumentalni sastavi te orguljaši bez kojih bi duhovne svečanosti bile bitno siromašnije.

Muški crkveni pjevački zbor iz Vranjica koji organizirano djeluje već jedno stoljeće, pod vodstvom dra Mirka **Mikelića** i uz orguljašicu s. Arseniju **Vidović** otpjevao je splet drevnih, dragih nam i bliskih pučkih napjeva. Srčanost glasova osvijetlila je neprolaznu ljepotu starih vranjičkih zvuka, istinskoga svjedochanstva opstojnosti Hrvata na ovim prostorima.

Djevojački zbor "Jedinstvo" rafinirano je, intonacijski imponirajuće čisto i suptilno, pod majstorskim vodstvom prof. Danice **Zaić**, izveo niz skladbi od renesansnih do naših dana. Taj zbor ne impresionira zvučnim volumenom, jer njegov se dinamički raspon kreće od gotovo nestavnoga piana do baršunastoga mezzoforte. Unutar tih krajnjih točaka utkana su nježna, znalački ostvarena poetska previranja. Uspjehu nastupa pridonio je i orguljaš prof. **Jakša Darlić**.

Osobit zamah djelovanja obnovljenoga *Mješovitog zbora "Bijačka vila"* iz Donjih Kaštela ostvaruje se od 1990. godine kada ga preuzima prof. Vladan **Vuletin**. Agilni zborovoda i sve prisutniji skladatelj svojom se razgranatom glazbenom aktivnošću nametnuo kao značajan pokretač kulturnih zbivanja u Kaštelima i Trogiru. Prvo gostovanje Zbora u splitskoj katedrali pružilo je mogućnost predstavljanja Vuletinove *Svečane hrvatske mise - S Kristom u treće tisućljeće*. Izvedba mise koja će zacijelo u liturgiji živjeti otkrila je kvalitetan i skladan zbor kojega nose mladi pjevači. U izvedbi Kaplanove *Milosti* toplim tenorom pridružio se Špiro **Boban**, a pjevače je na orguljama uspješno pratila s. Ivna **Bošnjak**.

Posebno značajan bio je koncert *Mješovitoga katedralnog zbora sv. Dujma* koji je pod ravnanjem mo. don Šime **Marovića** izveo Cecchinijeve, Lukačićeve, Bajamontijeve i Pellizzarijeve skladbe. Njihov izbor potvrđuje vrijednost projekta – budući da je riječ o djelima starih katedralnih kapelnika, bit će, vjerujemo, poticaj otkrivanju i valoriziranju njihove nepravedno zaboravljene a očito vrijedne ostavštine. Naročitu pozornost pobudila je praižvedba Pellizzarijeve *Stabat Mater* za soliste, zbor i orgulje. Radosno i poletno ozvučena je Marovićeve *Sveti Dujme* himničkoga karaktera. Iako zbor pokazuje mjestimičnu nehomogenost zbog superiornosti tenora i basova u odnosu na ženski dio zbora, treba istaći njegovu zamjetnu angažiranost i uigranost. Rezultat je to studioznoga i temeljitog rada što ga sa Zborom ostvaruju mo. don Šime **Marović** i vrsna orguljašica s. Mirta **Škopljanac-Mačina**.

Mandolinski orkestar "Sanctus Domnio" u zanosnom je *Adagiu per una messa* F. Palazona otkrio poetski muzikalnu solisticu Ivanu **Kenk**. Maštovitim Sunkovim skladbama, osobito efektinim *Capricciomromaticom*, mladi su mandolinisti, predvođeni britkim i preciznim ravnateljem Vladimirom **Lukasom**, ostvarili puninu iskaza. Uspješna je bila i izvedba prvog stavka Sorkočevićeve *Treće simfonije* u znalačkoj Sunkovoj transkripciji.

Svoj plodni prinos Blagdanu grada ostvarila je i *Glazbena škola Josipa Hatzea* s naglaskom na impresivnim djelima Ivana Lukačića čiju 350. obljetnicu smrti bilježimo ove godine. Angažirani su bili pjevači Ante **Jerkunica**, bas i Vinko **Maroević**, tenor uz podršku Jakše **Darlića** na orguljama. Uspješno je nastupio i *Komorni orkestar* (ravnatelj prof. **Gordan Sladoljev**) i *Dječji zbor* (prof. **Katica Terihaj**), a koncert je majstorski okrunio *Djevojački zbor* zanosno lijepe boje i impresivne skladnosti zvuka (prof. **Dario Maleš**). Gost večeri, *Mješoviti zbor Aspalathos* (prof. **Tomislav Veršić**) uveličao je tu glazbenu večer ispunjenu vrijednim djelima hrvatskih skladatelja.

Umjetnički sjaj sakralnih koncerata na osobit su način ostvarili orguljaši. Ljerka **Očić**, docent na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, predsjednica *Društva za promicanje orguljske umjetnosti "Franjo Dugan"*, posljednjih godina bilježi zapaženu međunarodnu koncertnu karijeru. Impresivno, stilski prepoznatljivo i maštovito, Očićeva je predstavila skladbe Moto-vunjanina, zatim nepoznatog Hrvata iz 18. stoljeća, Frescobaldija i Pachelbela, da bi vrhunac nastupa postigla veličanstvenim Bachovim djelima.

Clemens **Ganz**, orguljaš Katedrale u Kölnu, svojim je koncertom završio Ciklus. Njegov je nastup plijenio raznovrsnošću skladbi različitih stilova i karaktera. Osobito se svidio *Sonatom u D-duru C. Ph. E. Bacha*, te smirujućim Mozartovim *Andanteom*. Svježinom invencije privukao je i zanimljivi Karg-Elertov *Rondo alla Campanella*. Improvizacija na himan *Zdravo Dujme mučeniče* predstavila je i Ganza skladatelja.

Znalački opremljena programska knjižica zaslugom s. Mirte Škopljanac-Maćina i don Šime Marovića omogućila je temeljito praćenje svih koncerata. Trebala bi postati uzorom budućih sličnih manifestacija.

Tatjana Alajbeg

HVAR

BRAČ U OZRAČJU ZBORSKOG PJEVANJA

U župnoj crkvi Krista Kralja u Selcima na Braču, dana 7. travnja 1998. godine, održan je drugi po redu tradicionalni korizmeni koncert "*Ispovid'te se*". Kao i prošle, i ove je godine sudjelovalo nekoliko skupina, tj. zborova iz različitih bračkih mjesta. Selačkom auditoriju su se predstavili pjevači iz Dola, Praznica, Sumartina i Selaca. Pohvalno je što se ovaj projekt sve više i više razvija, no zbog financijskih poteškoća organizatora i određenog broja publike koja ima "sluha" prema nečemu ovakvom, za pretpostaviti je da će iduće godine "*Ispovid'te se*" biti održan u nekom drugom mjestu na Braču. Takav pothvat bi u svakom slučaju bio uspješan, tim više što bi se u nj uključile i veće narodne mase; kako kao posjetitelji, jednako tako i kao izvođači.

Svaka pjevačka skupina predstavila se je sa svojim karakterističnijim i melodioznijim napjevima. Dakako, svatko od njih je za izvođenja na pozornici (oltaru) osim melodiju predstavio i zanimljiv način interpretacije. Tako su Doljani djelovali najsuuperiornije i najsigurnije premda su nastupili prvi po redu. Dvanaest muškaraca su zračili pjevačkim volumenom i skladnom iskustvenom uigranošću. Pjevači iz Sumartina su započeli pomalo nesigurno, ali su prema kraju sve više osvajali auditorij – napose pjesmom *Pred Tobom Bože*. Njima nedostaje iskustva i više koncertnih nastupa. S pjevačima iz Praznica se je selačka publika upoznala još prošle godine. Njih krasi osim zavidne sigurnosti i temperamenta vrlo očita spontanost u interpretaciji, i iako ih je svega desetak, doimlju se kao da pjeva cijela crkva. Domaćini su prema nepisanim pravilima nastupili zadnji. Muškarci koji započinju napjeve, hoteci se pokazati superiorno i autoritativno pred gostima, uzimali su previsoku intonaciju tako da su žene u svojim odgovorima nailazile na poteškoće. Ipak gledano u cjelini, koncert je bio vrlo uspješan i u glazbenološkom i etnološkom smislu veoma koristan.

U sredini koncerta je mladi selački čakavac Tino **Vuković** izdeklamirao vlastitu pjesmu napisanu za ovu prigodu, te

svojom interpretacijom oduševio okupljene. Na koncu službenog dijela koncerta, svih stotinjak pjevača zajedno su otpjevali pjesme *Prosti moj Bože* i *Kraljice neba*.

U Sumartinu, na istočnom dijelu otoka Brača, ponovno je revitaliziran župski mješoviti pjevački zbor Svetog Martina. Zanimljivo je da ovo, po postanku najmlade bračko mjesto ima najdužu, gotovo neprekinutu zbarsku tradiciju. Godine 1914., za službovanja fra Bože **Miloševića**, okuplja se muški zbor i vježbaju u prostorijama hrvatske čitaonice. Dvadesetih godina dolazi pomalo do popuštanja zanesenosti i ambicioznih nastojanja, ali ubrzo 1927. godine, fra Ivan **Bronić** sprečava osipanje zbora. Jak utjecaj i neizbrisiv trag, koji se i danas osjeća u sumartinskome okrugu, izvršio je fra Leonardo **Buljan**. Njegova je zasluga što je zbor pjevao na Prvom euharistijskom kongresu u Supetru (14. i 15. lipnja 1930. godine). U siječnju iste godine nastupio je ovaj zbor i u Selcima cjelovečernjim koncertom. Na plakatu je pisalo: "KONCERAT pjevačkog zbora i predstavljčkog kluba iz Sumartina na Selcima dne 5. siječnja 1930." Dolaskom Drugoga svjetskog rata zbor se gasi i uopće prestaje kulturni život. Pjevanje nanovo budi i vodi fra Metod **Rudan**, 1958. godine. Od svih franjevaca koji su službovali u Sumartinu, glazbeno najeduciraniji i najstručniji bio je fra Ivan **Glibotić**. Danas ponajprije zahvaljujući orguljašici Sofiji Borojević, orgulje nisu nijeme, a zbor uvježbava zborovoda iz Selaca. Veći nastup, uz naravno, praćenje liturgijskog slavlja, zabilježili su na spomenutom koncertu "Ispovid'te se".

U Bolu, u dvorani kavane "*Dva ferala*" je u povodu 100. obljetnice rođenja zagrebačkog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca održana svečana akademija. Zbilo se to 8. svibnja 1998. godine, a organizator svečanosti je pater Ivo **Plenković**. Prigodno predavanje o životu i radu Alojzija Stepinca održao je župnik Selaca i biskupski vikar za otok Brač – don Stanko **Jerčić**. Na programu je po prvi put u javnosti predstavljen i novoosnovani mješoviti gradski zbor, koji je pod ravnanjem Siniše **Vukovića** izveo državnu himnu, te zbor Židova iz Verdijevog *Nabucca* i marijansku pjesmu *Majko ljubežljiva*.

Siniša Vuković

ŠIBENIK

ORGULJAŠKA LJETNA ŠKOLA - ŠIBENIK (godina V)

Program rada za 1998. godinu: 17. kolovoza - 1. rujna

I.

Seminar: *Glazba renesanse i baroka*
Voditelj seminara: prof. **Mario Penzar** - Zagreb
Asistent: **Krešimir Has** - Osijek

Odabranim sadržajima polaznici se usavršavaju u interpretaciji glazbe pisane za instrumente s tipkama u razdoblju od 12. do 18. stoljeća s težištem na renesansi i baroku.

Napomena: prima se 12 aktivnih polaznika, dok broj pasivnih nije ograničen.